

*Султанмахмұт
Морайқыров
(1893 - 1920)*

Бір ел - бір кітап

Одна страна - одна книга

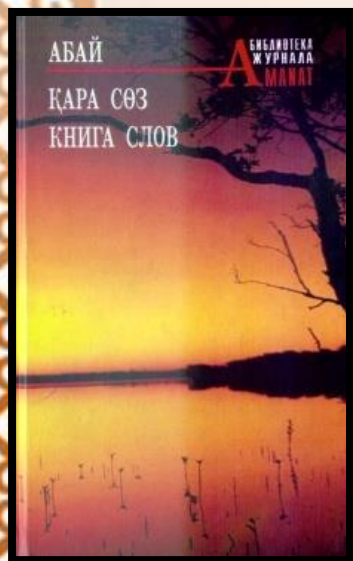
АКЦИЯНЫҢ БАСТАЛУЫ

**1998 ж. – Вашингтон, Чикаго
Харпер Лид «Убить пересмешника»**

2003 ж. – Корея “Балалар әдебиеті”

**2006 ж. – Англия, Жюль Верн
“Вокруг света за 80 дней”**

Қазақстандағы “Бір ел – Бір кітап” акциясы

2007 жыл – Абай “Қара сөз”

2008 жыл – М.Әуезов “Қилы заман”

*2009 жыл –
М.Жұмабаев
“Махаббат
жырлары”*

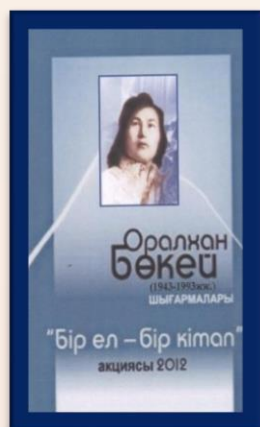
2010 жыл – Ж.Молдағалиев “Мен қазақпын”

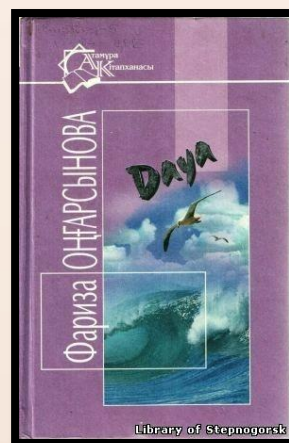
2011 жыл – Ж.Аймауытов “Ақбілек”

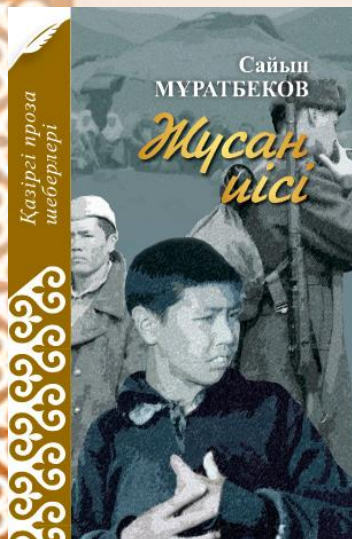

**2012 жыл О. Бөкей
«Қайдасың, қасқа құлыным!»**

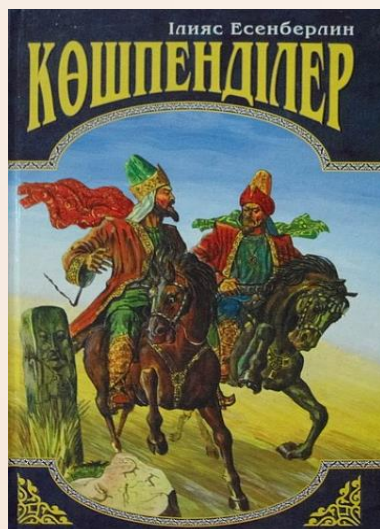

**2013 жыл.
Ф.Оңғарсынова
“Дауа”**

**2014 жыл С.Мұратбеков
«Жусан иісі»**

**2015 жыл І.Есенберлин
«Көшпенділер»**

**2016 жыл Д.Бабатайұлы
«Шығармалары»**

Ақын елінің тілі ғой, адал туған
ұлы ғой, бұлк-бұлк еткен жаны ғой,
жанын жеген ары ғой, айта алмай
жүрген зары ғой.

Жаннан, ардан безбесе, ақынын
қандай ел қастерлемесін!

Жүсіпбек Аймауытов

*Сұлтанмахмұт
Торайғыровтың сан
қырлы және әртүрлі
жанрлы бай мұрасы –
XX ғасыр басындағы
қазақ әдебиетінің
ерекше құбылысы, қазақ
халқының рухани
мәдениетінің маңызды
бөлшегі*

Сұлтанмахмұт Торайғыровтың шығармалары:

*1908-1911 жылдары "Дін", "Сарыбас", "Соқыр сопы",
"Кезек қашан келеді", "Оқу", "Зарландым"*

*1912 жылы "Оқудағы мақсат не?", "Анау-мынау",
"Қандай?", "Зарлау"*

*1913-1914 жылдары «Өлең һәм айтушылар», «Ауырмай
есімнен жаңылғаным», «Қазақ тіліндегі өлең
кітаптары жайынан», «Қазақ ішінде оқу, оқыту жолы
қалай?», «Қазақтың өлең жинақтары жайлы», «Әндер
мен оны орындаушылар», «Қазақтарды оқыту жүйесі»*

1914 жылы "Қамар"

1918 жылы "Адасқан өмір"

A sepia-toned portrait of a man with dark hair, looking slightly to the right. He is wearing a light-colored shirt and a dark tie. Behind his head is a large, glowing halo made of many fine, radiating lines, giving him a saintly or heroic appearance. The background of the entire image is a soft, warm gradient of yellow and orange.

*Қараңғы қазақ көгіне,
Өрмелеп шығып күн болам
Қараңғылықтың көгіне,
Күн болмағанда кім болам*

Адасқан өмір

МЕН БАЛА

*Мен сәби мейірімді ана құшағында
Ақ мамасын сүйемін, құшамын да:
Атын ана жек көрер шамасы жоқ
Былғанам ба, мейлі құсамын ба.*

*Мен – ұжмақ періштесі, көңілім та
Қандай нәрсе білмеймін бәле, қаза.
Еркімнің ұйғарғанын істеуіме,
Ұғынбаймын ешкімнен бар деп жаза....*

МЕН ЖІГІТ

***Мен жігіт, он бес-отыз арасында,
Бұл жаста көп бересі-аласым да.
Алдымда толған мақсат, толған таңдау,
Алайын мынасын ба, анасын ба?***

***Жазғы гүлдей түрленіп толған түсім,
Көзім нұрлы, ақ меруерт – бүтін тісім.
Шашым қара сүмбілдей, бойым түзу,
Сәуле шашып тұрады жастық пішін....***

МЕН ТОҚТАДЫМ

*Адамда өмір бар ма қуанатын,
Жазғы шөп күз түскенше қуаратын,
Құрт түсіп кейбіріне көк кезінде,
Мезгілсіз гүл шаша алмай суалатын.*

*Жар сүю, жұрт мақтарлық
атақ табы –*

*Аз күннің аз ермегі уанатын.
Екеуінің бірі жоқ әлі менде
Кәрілік келсе, шамам не қуалатын?....*

МЕН КӘРІ

*Мен кәрі халім кемін,
тәнім тозған,
Алдымда қараңғы көр
қолым созған.
Аяқ бассам, алдымда көр
тұрған соң,
Күндерді сағынамын
бастан озған.
Ол күндердің келмеске
кеткені рас,
Дегендей аппақ болған
сақал мен шаш.
Буын босап, қалтылдап,
бел бүгіліп,
Жерге аз-ақ тимей отыр
селкілдеп бас....*

МЕН ӨЛІК

*Мен өлік, мен суық тән, менде жан жоқ,
Жүрегімде өмір жоқ, ыстық қан жоқ.
Үміт жоқ, жек көру жоқ, махаббат жоқ.
Сезім жоқ, кірпігіміді қозғар хал жоқ....*

Сұлтан Мәкеу
Тайдаланылар
(Латынша.)
1987
Мәкеу

Сұлтан Мәкеу
Тайдаланылар
(Латынша.)
1987
Мәкеу
"Толымсыз" 163-бет...
"Алаң-Ұялы" 156-бет...

**Қазақстанның халық ақыны
Дихан Әбілевтің үйінде сақталған С.Торайғыровтың
қолтаңбасы**

Сұлтанмахмұт Торайғыров

1940 жылға дейінгі әдебиет

Сұлтанмахмұт Абайдан кейін қазақ елі ішіндегі әлеуметтік теңсіздікті жете көріп, оны өз шығармаларының негізгі арқауы ете білген, талантты шебер ақын болды. Сұлтанмахмұт өзінің құнды поэма, роман, өлеңдерімен қазақтың Ұлы Октябрь социалистік революциясына дейінгі дәуіріндегі бұқарашыл ақын-жазушыларының бірсыпырасынан ақындық, шеберлік жағынан да, алға қойған мақсат-тілегі жағынан да әлдеқайда жоғары дәрежеде тұрды.

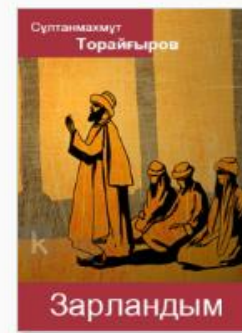
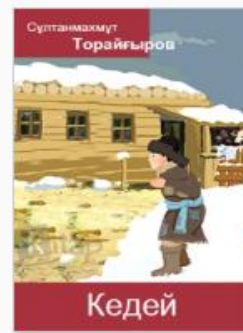
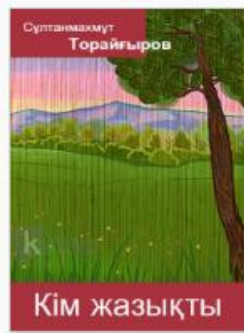
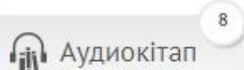
Мүслім Базарбаев

Сұлтанмахмұт Торайғыров қазақтың жаңа жазба әдебиетінің тарихында іргелі орын алатын, өз дәуірінің алдыңғы қатарлы ой-пікірін, қоғамдық шындығын кеңінен қамтып жырлаған, бұқарашыл бағыттағы ақын-жазушы. Сұлтанмахмұт, өзінің реалистік шығармаларымен, әсіресе, өзіне дейінгі қазақ әдебиетінде жоқ прозалық жанрдағы шығармаларымен қазақ әдебиетіне зор үлес қосты.

Есмағамбет Исмаилов

Әр ақынның тағдыры әр түрлі жағдайда қалыптасады. Тұқымы топыраққа түсіп, оңай өнім беретін де, талмай ізденіп, қиыншылықпен алыса жүріп шындық жолын табатын да ақындар болады. Сөйте жүріп олар өз тағдырын өзі жасайды. Сұлтанмахмұт осы соңғы жолмен жүрген ақын. Ол өз өмірін өзі, өз өлеңімен жасады. Ақынның шығармашылық жолын қадағалай қарап, өлеңдерінің жазылу ізімен жүрсекіз, бұған көзіңіз әбден жетеді. Сұлтанмахмұт көрген өмір азабы, жоқшылық, жас таланттың соған қарамай ізденіп шарқ ұру іздері – бәрі оның шығармаларында сайрап жатыр. Бұл жағынан оны өмірі мен тағдыры өлеңінде өрілген ақын деп айтуға әбден болады.

Серік Қирабаев

СҰЛТАНМАХМҰТ ТОРАЙҒЫРОВ

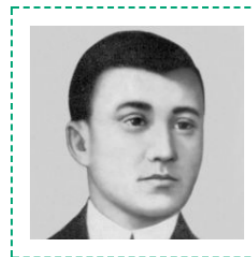
☆ Рейтинг: 1.000

Кім жазықты

Кітаптар

СҰЛТАНМАХМҰТ ТОРАЙҒЫРОВ

☆ Рейтинг: 1.000

Таныстыру

Аудиокітаптар

СҰЛТАНМАХМҰТ ТОРАЙҒЫРОВ

☆ Рейтинг: 1.000

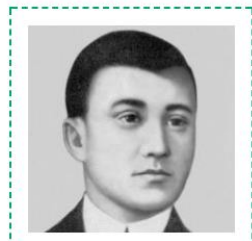

Аудиохрестоматия

24 мамыр

Аудио

СҰЛТАНМАХМҰТ ТОРАЙҒЫРОВ

☆ Рейтинг: 1.000

Сұлтанмахмұт
Торайғыров

485 03 сәуір

ҚАМАР СҰЛУ - ЕР
ЖІГІТТІҢ ЕСІМІ....

159 29 маусым

Видео

Қазаққа ілгерілеу керек болса, мұны аз қалыпта қалдырмай, көбірек тұрсын, бәріне таныс жетілген жұрттардың қатарына қосу керек; олармен бірге адам баласының жеңіл күн көруіне, тегіс бақытты болуына жол табу керек, іздесіп ат салысу керек...

Бізге керегі қайткенде солардың білімін тез үйреніп, қайткенде сол қатарға тез қосылу қамын қылу керек.

(Сұлтанмахмұт)